
Anmeldelser.

M. Vahl og G. Hatt: „Jorden og Menneskelivet“. Geografisk Haandbog. III Bind, (8°, 708 Sider, 314 Kort og Illustrationer) J. A. Schultz Forlagsboghandel, København 1925.

Det foreliggende 3. Bind af „Jorden og Menneskelivet“, der behandler Asiens og Afrikas Geografi, slutter sig smukt til de tidligere udkomne Bind af dette omfangsrige og udmærkede Værk.

Netop fordi Værket er saa omfangsrigt, vil der selvfølgelig blive nogle Punkter, der kan rejses Indvendinger imod.

To Sprogætter kan ifølge Definitionen af Ordet „Sprogæt“ ikke være beslægtede, og naar der nederst S. 267 og øverst S. 268 skrives, at Mon-Khmer Sprogætten i Bagindien er *beslægtet* med den kolariske Sprogæt i Forindien, maa Meningen være, at disse to Sproggrupper hører til samme Sprogæt (nl. den austroasiatiske).

Lidt overrasket bliver man ved at faa den Oplysning, at Cap Guardafui er Somalilandets Nordvesthjørne (S. 438, 2. Afsnit). I andet Afsnit S. 446 staar der: „I det subtropiske Sydafrika er Lufttrykket ligeledes lavere *end* om Sommeren.“ — Dette „*end*“ skulde dog vel udelades.

Naar Sydafrikas „Blue Grounds“ S. 486, 2. Afsn., henføres til *Tuas-Kridt*, og S. 500, 3. Afsn. samme Dannelser (der her staves „Gound“), henføres til *Kultiden*, maa en af Delene være forkert.

Paa S. 580 skrives, at Madagascar er den *femte* i Størrelse af Jordens Øer. Saa skulde Rækkefølgen være: Grønland, Ny Guinea, Borneo, Baffin Land, Madagascar. Men i I. Bind, S. 229 f. n. angives Baffin Land som den femte Ø i Rækken. — Forholdet er vel det, at man endnu savner paalidelige Opmaalinger af Baffin Lands Kystlinje.

Paa S. 648 staar, at Sahara mod Vest gaar „helt ud til *Middelhavet*“; her menes Atlanterhavet.

Paa S. 675 og 676 angives to forskellige Aarstal for Suez-Kanals Aabning.

En morsom Trykfejl findes paa S. 557 f. n., hvor Indbygger-

antallet i Mogadiscio, Hovedstaden i „Somalia italiana“, anslaaes til 21,000 Mill. Det vilde glæde Mussolini at se dette. Havde Byen blot ikke kort forinden været betegnet som en af Kystens Smaabyer.

Men alle de her nævnte Indvendinger svinder ind til næsten intet, naar man betragter dem paa Baggrund af den store og fortræffelige Stofmængde, der er samlet sammen i dette monumentale Værk. — Lad være, at Bogen ved første Gennemlæsning paa sine Steder kan synes tung og vanskelig at uddrage Kvintessensen af. Man kommer ikke udenom, at den opfylder sin Mission som Haandbog fortrinligt. Man vil sjældent blade forgæves i den, naar man ønsker en endogsaa ret speciel Oplysning.

Og jo mere man fordyber sig i den, des mere overbevist bliver man om, at den for lange Tider maa blive Geografiens Standardværk her i Landet.

Netop derfor maa man ønske, at 4. Bind vil sætte Prikken over I'et ved foruden et Navneregister (som jo nu er lovet, og som vil lette Brugen af Haandbogen betydeligt) ogsaa at bringe et Slags Sagregister. — I dette er det selvsagt ikke Meningen, at der skal henvises til de Hundreder af Steder, hvor subtropisk Regnskov eller „opstigende koldt Bundvand“ er nævnt. — Men saadanne Udtryk som „Eng“, „Gara“, „Regur“, „Caldera“ kan maaske træffes paa Steder i denne Bog (eller i anden geografisk Litteratur), hvor Forklaringen af Udtrykket ikke er ved Haanden, og saa er man hjælpeløs, medmindre man husker Betydningen eller vil anvende megen Tid paa at slaa efter i Bogen og finde det Sted, hvor man har en svag Erindring om, at Forklaringen staar. I hvert Fald maa der, hvis et egentligt Sagregister udelades, findes en Ækvivalent derfor i en Forklaring af Fagudtryk, eventuelt med Henvisning til Sidetal.

Adjunkt *Johannes Reumert*.

Erich Obst: Russische Skizzen. (8°, 251 S., talr. Illustr. og 1 Kort. Pris 7 Mk. 50 Pf.). Kurt Vowinckel. Berlin-Grünwald 1925.

De foreliggende Skitser er en Gengivelse af Rejsebreve til forskellige tyske Blade og Tidsskrifter, hvori Forfatteren, Professor Obst, beretter om en flere Maaneders tjenstlig Rejse, som han i 1924 foretog gennem Rusland sammen med Cand. ing. Weinzeig.

Beskrivelserne omfatter 4 Afsnit: I. Det nordlige Rusland, II. Ukraine og Krim, III. Volga, IV. Kaukasus. Man faar et særdeles godt Indblik i Forholdene i det nuværende Ruslands politiske og økonomiske Liv, et klart Billede af den Del af Sovjetunionens Kæmpeomraade, han har berejst, og af de store Forskelle mellem Egne og Folk i det vidtstrakte Rige.